

УДК 304+614

Х.Мартиняк, студентка

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського, Україна
Науковий керівник: І.Мартиняк, канд..екон.наук

«ВЕЛОСИПЕДНА РЕВОЛЮЦІЯ» - ШЛЯХ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

K. Martyniak

Ternopil Ivan Horbachevskyy National Medical University, Ukraine
Supervisor: I.Martyniak, PhD

“CYCLING REVOLUTION” – THE WAY OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SOCIETY

Сталий розвиток є сьогодні однією з найважливіших тем глобалізованого суспільства, адже дозволяє комплексно охопити найважливіші сфери життя людини. Однією із таких комплексних проблематик є збереження здоров'я людей у великих містах, адже саме мешканці великих міст частіше страждають через високий рівень забруднення повітря, сидячий та малорухливий спосіб життя, високий рівень стресу на роботі. Їзда на велосипеді є одним із методів подолання цих викликів, вона також дозволяє знизити рівень шумності, забруднення повітря, що також є однією з цілей сталого розвитку.

Завдяки комплексному підходу, велосипедний транспорт знаходиться у центрі уваги дослідників із різних областей науки. Урбаністи вивчають шляхи планування велосипедних маршрутів для створення безпечного міста; інженери вдосконалюють конструкцію транспортного засобу та відповідних аксесуарів, роблячи їх безпечнішими, простішими у використанні та надійнішими; екологи вивчають вплив на рівень забруднення повітря, а в дослідженнях з медицини знаходимо підтвердження позитивного впливу цього виду рухової активності на стан здоров'я велосипедистів (як професіоналів, так і аматорів).

Як зазначають Краус К. М., Краус Н. М., Марченко О. В. (2021) у своїй статті «Становлення Індустрії Х.0 на засадах інноваційно-цифрової підприємницької діяльності та віртуальної мобільності», використання велосипедного транспорту стимулювало технологічні новації, викликавши «велосипедну технологічну революцію». Окремі з них зображено на рис. 1.

Рис. 1 Технологічні новації, які дозволили покращити велосипедні поїздки
(сформовано автором на основі [1])

У 2022 році Генасамблеєю ООН було ухвалено рекомендацію для країн-учасниць із використання велосипедного транспорту в системі заходів протидії глобальному потеплінню, зокрема, через створення вулиць, вільних від автомобілів в інфраструктурі великих міст. Дослідження показують, що завдяки переорієнтації в період пандемії на стимулювання використання велосипедного транспорту, проведення заходів із заміни паркувальних місць на велосипедні доріжки, кількість користувачів автомобілів знизилася у

ЄС на 20%, у Мексиці на 5%. Проект EcoVici в Мехіко дозволив знизити викиди CO₂ на 499 т. Окрім користі для навколишнього середовища, такі зміни покращили і здоров'я людей - у 82% випадків опитані в Мехіко (Мексика) зазначили позитивні зміни [2].

Розвиваючи культуру їзди на велосипедах в Європі, велику увагу приділяють використанню велосипедного транспорту не лише в якості розваги, спорту та відпочинку, але й зміні культури використання велосипеда як засобу пересування до місць роботи. Дослідження, проведене в 35 європейських містах показало, що цей показник становить 60% всіх велосипедних мандрівок [3]. На даний час найбільш поширеним є використання велосипедного транспорту в Амстердамі (Нідерланди), який ще називають «столицею велосипедів». Тут вдалося розвинути особливу культуру використання різних типів вело мандрівок завдяки сприятливим клімату та ландшафту. Алеї і інші великі міста Європи сприяють інтеграції велотранспорту в урбанізований дизайн. Значний успіх є, зокрема, в реалізації заходів у Парижі (Франція).

Водночас, окремі дослідження, проведені у Вроцлаві (Польща) вказують, що для того, щоб їзда на велосипеді насправді була корисною, необхідно розробляти велосипедні маршрути так, щоб уникати тунелів, автомагістралей, вулиць із інтенсивним трафіком, де велосипедисти можуть піддаватися негативним впливам через високі рівні забрудненого повітря, розділяти смуги руху зеленими насадженнями [4].

Інтеграція велосипедного транспорту в систему міського планування є частиною концепції створення «здорових міст».

Таким чином, велосипедний транспорт має значний потенціал у формуванні сталого майбутнього і необхідно й надалі досліджувати основні можливості його інтеграції в життя людей в різних соціо-культурних обставинах, аналізувати проблеми, з якими стикаються його користувачі та шукати шляхи їх вирішення для створення здорового та безпечного середовища для життя.

Література

1. Краус К.М., Краус Н.М., Марченко О.В. Становлення індустрії Х.0 на засадах інноваційно-цифрової підприємницької діяльності та віртуальної мобільності. *Бізнес інформ*, (2021) 6. С.50-58. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-6_0-pages-50_58.pdf.
2. Велосипед до сталого розвитку. URL: <https://council.science/uk/current/blog/cycling-towards-sustainable-development/>
3. Albrecher R., Curnier S., Kaufmann V. Review of the research on cycling and walking as a means of transport. Final version, October 4, 2022. URL: <https://forumviesmobiles.org/en/node/15819/printable/pdf>
4. Kamińska J.A., Turek T., Van Poppel M., Peters J., Hofman J., Kazak J.K. Whether Cycling Around The City Is In Fact Healthy In The Light Of Air Quality – Results Of Black Carbon. *Journal of Environmental Management*. Volume 337. 2023. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2023.117694>.